

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 31/2020-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. januára 2020 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľky obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátskou kanceláriou [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], v mene ktorej koná advokát [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43 Cob 132/2016 z 19. februára 2016 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obdo 28/2017 z 30. mája 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých rozhodnutí a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. septembra 2019 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľky obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 43 Cob 132/2016 z 19. februára 2016 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Obdo 28/2017 z 30. mája 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola stranou sporu v postavení žalovanej v konaní vedenom Okresným súdom Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 64 Cb 157/2010, ktoré začalo na základe žaloby obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca“), o zaplatenie sumy 12 186 912 € z titulu náhrady škody.

3. Okresný súd uznesením sp. zn. 64 Cb 157/2010 z 19. februára 2016 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) rozhodol prvou výrokovou vetou o tom, že sa konanie v prejednávanej veci zastavilo, a druhou výrokovou vetou rozhodol o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. Treťou výrokovou vetou uložil žalobcovi povinnosť nahradiť štátu trovy konania vo výške 10 828,77 €, ktoré budú uhradené preúčtovaním časti preddavku vo výške 10 828,77 € z účtovného záznamu vedeného pod položkou denníka D14 9/2015 na príjmový účet okresného súdu tak, ako to vyplýva zo štvrtej výrokovej vety rozhodnutia. Piatou výrokovou vetou uložil sťažovateľke ako žalovanej nahradiť štátu trovy konania vo výške 10 828,77 € na účet okresného súdu. Šiestou výrokovou vetou rozhodol tak, že žalobcovi nevrátil súdny poplatok za návrh na začatie konania. Siedmou výrokovou vetou nevrátil sťažovateľke súdny poplatok za odpor proti platobnému rozkazu a ôsmou výrokovou vetou uznesenie okresného súdu

č. k. 64 Cb 157/2010-97 z 26. júla 2010 nezrušil. Deviatou výrokovou vetou vrátil žalobcovi nespotrebovanú časť preddavku zloženého na trovy konania vo výške 598 516,83 € a poslednou výrokovou vetou upravil uctáreň okresného súdu, aby vyplatila žalobcovi sumu 598 516,83 € z účtovného záznamu vedeného pod položkou denníka D14 9/2015.

4. Sťažovateľka podala proti uzneseniu okresného súdu, a to v rozsahu všetkých jeho výrokov, odvolanie. Napadnutým uznesením krajského súdu krajský súd uznesenie okresného súdu v prvej a druhej výrokovej vete zrušil, v tretej, štvrtej, piatej, siedmej, ôsmej výrokovej vete potvrdil a v šiestej, deviatej a desiatej výrokovej vete odmietol.

5. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu týkajúceho sa tretej, štvrtej a piatej výrokovej vety podala sťažovateľka 26. septembra 2016 dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnila v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola riešená.

6. Napadnutým uznesením najvyššieho súdu bolo dovolanie sťažovateľky z dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP s poukazom na § 421 ods. 2 CSP v spojení s § 357 písm. m) CSP podľa § 447 písm. c) CSP ako procesné neprípustné odmietnuté.

7. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta porušenie označených práv vo vzťahu k piatemu výroku uznesenia okresného súdu, ktoré bolo napadnutým uznesením krajského súdu potvrdené. Argumentácia sťažovateľky sa z uvedeného obmedzuje len na uvedený výrok.

8. Podstatnou námietkou sťažovateľky vo vzťahu k namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením krajského súdu je skutočnosť, že štát ako veriteľ si prostredníctvom okresného súdu mal rovnako ako ostatní veritelia prihlásiť svoju pohľadávku voči sťažovateľke do jej reštrukturalizácie, čo však neurobil, a to má za následok, že vymáhateľnosť tejto pohľadávky v zmysle § 120 ods. 1 zákona

č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“) zanikla, čím sa stala nevykonalnou a nemožno ju priznať ani vymáhať. Sťažovateľka v tejto súvislosti uvádza: *«KS BB ako kontrolne a inštančne nadriadený súd OS BB ako prvostupňovému súdu aproboval resp. svojim piatym výrokom potvrdil pohľadávky štátu voči Sťažovateľovi v čase po potvrdení jeho reštrukturalizačného plánu, ktoré neboli do reštrukturalizácie Sťažovateľa vôbec prihlásené podľa ZKR a boli ním tak „priznané“ pohľadávky patriace do tzv. „starého dlhu“ Sťažovateľa ako reštrukturalizujúceho sa subjektu, ktorý (starý dlh) mal byť vysporiadaný v rámci reštrukturalizačného plánu. Napadnutým rozhodnutím KS v časti, v ktorej bol potvrdený výrok prvostupňového súdu, že Sťažovateľ je zaviazaný k úhrade sumy 10.828,76 EUR (ďalej aj ako len „pohľadávka štátu“) KS BB absolútne nerešpektoval ust. § 120 ods. 1 ZKR, pretože potvrdil súdne nejudikovateľný (nevymáhateľný) záväzok Sťažovateľa k úhrade uvedenej pohľadávky, pretože jej vymáhateľnosť zanikla z dôvodu, že nebola prihlásená do jeho reštrukturalizácie...»*

... Ako vyplýva z bodu 1.6. tejto ústavnej sťažnosti, pohľadávka štátu nebola prihlásená do reštrukturalizácie Sťažovateľa. V spojení so skutočnosťou, že reštrukturalizačný plán Sťažovateľa bol potvrdený a tiež s právnymi následkami neprihlásenia pohľadávky štátu podľa ust. § 120 ods. 1 ZKR, nebolo už zákonne možné zo strany OS BB vydať takéto rozhodnutie, ktorým sa uložila povinnosť Sťažovateľovi na úhradu pohľadávky štátu, nieto ho zo strany KS BB napadnutým rozhodnutím ešte potvrdiť. Pokiaľ takéto rozhodnutie bolo vydané, ide o rozhodnutie nielenže nemajúce oporu v akomkoľvek právnom predpise, ale s ohľadom na výslovné znenie ust. § 120 ods. 1 ZKR o rozhodnutie nezákonné a právne nepredvídateľné.»

9. Sťažovateľka v súvislosti s napadnutým uznesením najvyššieho súdu uvádza, že toto nepovažuje z hľadiska odôvodnenia jeho procesnej neprípustnosti za správne. Poukazuje na skutočnosť, že nešlo výlučne o rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania. V tejto súvislosti uvádza: *„Z napadnutého rozhodnutia KS vyplynulo, že Krajský súd predmetné pohľadávky nepovažuje za trovy konania (viď bod 1.9. vyššie); Krajský súd zároveň zaujal stanovisko a právny názor vo veci prihlasovania pohľadávok*

do reštrukturalizácie, ktorý nemá oporu v právnych predpisoch. Najvyšší súd SR sa nezaoberal dovolaním vytknutými pochybenia a ani uvádzané pochybenia a zanedbania inštančne nižších súdov neidentifikoval (rozhodovanie o otázke v rozpore s kogentným ustanovením právneho predpisu, na žiadnom právnom základe opretý právny názor čo do prihlasovania pohľadávok do reštrukturalizačného konania) a dovolanie s odkazom na to, že ide o rozhodnutie o trovách konania ako neprípustné odmietol. Sťažovateľ nesúhlasí s odôvodnením dovolacieho súdu, považuje ho za nesprávne a prísne formalistické, nepostrehujúce rozpory v konaní inštančne nižších súdov ani sa presvedčivo nevyjadrujúce k otázke, či ide o vec výlučne spojenú len s trovami konania alebo nie...“

10. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhuje aby ústavný súd vo veci samej nálezom rozhodol o porušení jej základných práv podľa čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu, zrušil napadnuté uznesenie najvyššieho súdu v celom jeho rozsahu bez vrátenia veci na ďalšie konanie a napadnuté uznesenie krajského súdu v jeho piatej výrokovej vete a vec v tejto časti vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie a zaviazal najvyšší súd a krajský súd spoločne a nerozdielne na náhradu trov konania v sume 672,82 € na účet právneho zástupcu sťažovateľky.

11. V súlade s čl. X bodom 5 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 bola vec 17. októbra 2019 pridelená sudcovi spravodajcovi Milošovi Maďarovi a v zmysle čl. II bodu 3 písm. a) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 bola prejednaná v prvom senáte ústavného súdu v zložení Jana Baricová – predsedníčka senátu, Rastislav Kaššák a Miloš Maďar.

II.

Relevantná právna úprava

12. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

13. Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

14. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

15. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

16. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

17. Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

18. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

19. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

20. Podľa čl. 20 ods. 4 ústavy vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.

21. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

22. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

23. Podľa čl. 1 prvej vety dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

III.1 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením krajského súdu

24. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

25. V nadväznosti na citované ustanovenie zákona o ústavnom súde ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej jednou zo základných podmienok prijatia ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 124 zákona o ústavnom súde. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako podanej oneskorene podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde. V prípade podania ústavnej sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri, napr. IV. ÚS 14/03, II. ÚS 695/2014).

26. Napadnuté uznesenie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť vo všetkých výrokoch 27. júla 2016. Sťažovateľka proti napadnutému uzneseniu krajského súdu v jeho treťom, štvrtom, ako aj piatom výroku podala dovolanie, v nadväznosti na čo odvíja lehotu na podanie ústavnej sťažnosti proti napadnutému uzneseniu krajského súdu odo dňa doručenia uznesenia najvyššieho súdu, ktorým najvyšší súd dovolanie sťažovateľky odmietol, t. j. od 18. júla 2019.

27. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že v prípade uplatnenia dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku spôsobilého zabezpečiť ochranu práv sťažovateľa, následne však odmietnutého dovolacím súdom pre neprípustnosť, je lehota

na podanie ústavnej sťažnosti podľa § 124 zákona o ústavnom súde v zásade zachovaná aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu. To však neplatí v prípadoch, v ktorých je neprípustnosť dovolania daná ex lege, kde dovolanie nemožno považovať za účinný prostriedok nápravy (obdobne pozri rozhodnutie č. 61/2014, Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky).

28. Ústavný súd konštatuje, že v danom prípade nemôže vysloviť záver o splnení podmienky ustanovenej § 124 zákona o ústavnom súde, teda že ústavná sťažnosť proti napadnutému uzneseniu krajského súdu bola podaná včas, z dôvodu, že v danom prípade neexistuje ani teoretická zákonná možnosť prípustnosti dovolania, ktoré bolo podané proti tretiemu, štvrtému a piatemu výroku napadnutého uzneseniu krajského súdu. V predmetnej veci bola prípustnosť dovolania ex lege vylúčená priamo zákonom, a to podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP s poukazom na § 421 ods. 2 CSP v spojení s § 357 písm. m) CSP.

29. S poukazom na uvedené tak v okolnostiach daného prípadu nemožno dovolanie považovať za účinný prostriedok nápravy slúžiaci ochrane práv sťažovateľky zaručených jej ústavou, v dôsledku čoho lehotu na podanie ústavnej sťažnosti nemožno odvíjať od právoplatnosti dovolacieho rozhodnutia, ale od právoplatnosti napadnutého uznesenia krajského súdu, čo má za následok skutočnosť, že ústavná sťažnosť podaná sťažovateľkou bola v tejto časti podaná oneskorene (obdobne I. ÚS 88/2019, I. ÚS 312/2019).

30. Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti v súlade s § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

III.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu

31. V tejto časti ústavnej sťažnosti sťažovateľka namieta nesprávnosť odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, keď poukazuje na skutočnosť, že výrok o trovách konania v sebe zahŕňal aj posúdenie právnych otázok nad rámec rozhodovania výlučne

o trovách konania, ako je posúdenie otázky rozhodovania v rozpore s kogentným ustanovením právneho predpisu a nesprávnosť právneho názoru vysloveného v súvislosti s prihlasovaním pohľadávok do reštrukturalizácie. Sťažovateľka považuje napadnuté uznesenie najvyššieho súdu za nesprávne a prísne formalistické, „nepostrehujúce“ rozpory v konaní inštančne nižších súdov ani sa presvedčivo nevyjadrujúce k otázke, či ide výlučne o vec spojenú s trovami konania alebo nie. V tejto súvislosti sťažovateľka poukazuje na skutočnosť, že z napadnutého uznesenia krajského súdu vyplýva, že krajský súd nepovažoval predmetné pohľadávky za trovy konania.

32. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo strany konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

33. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov je častým predmetom posudzovania v rozhodovacej činnosti ústavného súdu a aj štrasburských orgánov ochrany práv, z čoho rezultuje pomerne bohatá judikatúra k jeho významu z pohľadu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V odôvodnení rozhodnutia všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07). Rovnako Európsky súd pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz c. Španielsku z 21. 1. 1999). Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. 4. 1993, II. ÚS 410/06).

34. Otázku, či všeobecný súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 dohovoru, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu (Ruiz Torija v. Spain. séria A, 1994, č. 303-A, s. 12, bod 29). Podstatnou požiadavkou na súdne rozhodnutie súladné s čl. 6 ods. 1 dohovoru je, aby súd riadne odôvodnil argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci (Case of Hiro Balani, séria A, 1994, č. 303-B; zhodne Georgiadis v. Greece, rozsudok z 29. 5. 1997. Rep. 1997-III, fasc. 38). „Účelom odôvodneného rozhodnutia je dať stranám najavo, že boli vypočuté.“ (Case of Suominen v. Finland, bod 37) „Jednou z požiadaviek čl. 6 dohovoru na vnútroštátne súdy je, aby sa zaoberali najdôležitejšími argumentmi vznesenými účastníkmi konania a aby uviedli dôvody na prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov. Hoci rozsah, v ktorom sú súdy povinné uviesť dôvody, sa môže meniť v závislosti od okolností prípadu, opomenutie zaoberať sa podstatnými argumentmi alebo zjavne svojvoľné (arbitrárne) zaoberanie sa takými argumentmi je nezlučiteľné s ideou spravodlivého procesu.“ (Vetrenko v. Moldova, rozsudok z 18. 5. 2010 k sťažnosti č. 36552/02).

35. Uvedené východiská bol povinný dodržať pri rozhodovaní o dovolaní sťažovateľky aj najvyšší súd, a preto bolo úlohou ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti posúdiť, či ich skutočne rešpektoval, a to minimálne v takej miere, ktorá je z ústavného hľadiska akceptovateľná a udržateľná, a na tomto základe formulovať záver, či ústavná sťažnosť je alebo nie je opodstatnená v tejto časti.

36. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd po oboznámení sa s odôvodnením napadnutého uznesenia najvyššieho súdu dospel k názoru, že obsahuje dostatok právnych záverov, vychádzajúcich a nadväzujúcich na predchádzajúce konanie, a nezistil, že by tieto závery najvyššieho súdu boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Najvyšší súd pri rozhodovaní o dovolaní sťažovateľky

postupoval v medziach svojich právomocí, pričom jej dovolacími námietkami sa zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľka dostala odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ktoré sú dostatočne odôvodnené.

37. Konkrétne k námietkam sťažovateľky, že nešlo výlučne o rozhodovanie o trovách konania, ale že v danom rozhodnutí bolo „*inkorporovaných viacero výrokov nie len v súvislosti s nárokom na náhradu trov konania*“, poukazuje ústavný súd na skutočnosť, že *piatym výrokom (námietky sťažovateľky v ústavnej sťažnosti smerujú výlučne k tomuto výroku, pozn.) uznesenia okresného súdu bola sťažovateľka zaviazaná nahradiť štátu trovy konania v sume 10 828,76 € do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Tento výrok okresného súdu bol napadnutým uznesením krajského súdu potvrdený. Najvyšší súd sa v napadnutom uznesení, a to konkrétne v bode 12, s predmetnou otázkou vysporiadal. Najvyšší súd poukázal na skutočnosť, že ide o náhradu tých trov konania, ktoré štát – okresný súd platil zálohovo z rozpočtových prostriedkov za obe sporové strany. Zdôraznil, že tieto trovy konania mali platiť žalobca a sťažovateľka, preto povinnosť okresného súdu uhrádzania zálohových platieb trvala len do vydania rozhodnutia, ktorým sa konanie v prejednávanej veci skončilo. Najvyšší súd uzavrel, že z tohto dôvodu okresný súd nemal povinnosť si prihlasovať do reštrukturalizácie tieto ním platené zálohové sumy tretím osobám, ktoré platil namiesto sporových strán.*

38. *V rovine, v ktorej sťažovateľka namieta, že nejde výlučne o rozhodovanie o trovách konania, s poukazom na skutočnosť, že z odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu vyplynulo, že samotný krajský súd predmetné pohľadávky (povinnosť sťažovateľky zaplatiť sumu 10 828,76 €, pozn.) nepovažuje za trovy konania, ústavný súd po oboznámení sa s napadnutým uznesením krajského súdu konštatuje, že z jeho odôvodnenia nevyplýva skutočnosť tvrdená sťažovateľkou. Krajský súd na stranách 12 a 13 napadnutého uznesenia poukazuje síce na skutočnosť, že sa nerozhodovalo o trovách konania účastníkov, čo však neznamená, že nešlo o trovy konania. Práve naopak, z kontextu celého odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu vyplýva, že okresný súd rozhodoval o trovách*

konania, a to o trovách konania, ktoré vznikli štátu (podľa § 148 vtedy platného Občianskeho súdneho poriadku) z dôvodu, že tieto platil zálohovo zo svojich rozpočtových prostriedkov okresný súd. Z uvedeného vyvodil, že nielenže okresný súd nemal povinnosť prihlasovať si do reštrukturalizácie tieto ním platené zálohové sumy tretím osobám, ale tieto sumy charakter trov konania, ktoré vznikli účastníkom (nie štátu, pozn.), ani nemali.

39. Vzhľadom na uvedené je teda zrejmé, že v časti piateho výroku uznesenia okresného súdu, ktorý bol potvrdený krajským súdom a proti ktorému smerovalo dovolanie sťažovateľky, bolo rozhodovaním o trovách konania, a preto pokiaľ najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľky, ktoré podala už za účinnosti Civilného sporového poriadku, z dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP s poukazom na § 421 ods. 2 CSP v spojení s § 357 písm. m) CSP podľa § 447 písm. c) CSP ako procesné neprípustné, nemožno tento záver najvyššieho súdu považovať za arbitrárny a nemajúci oporu v platnom práve.

40. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade niet žiadnej spojitosti medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

III.3 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením najvyššieho súdu

41. Porušenie čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy sťažovateľka namietala v spojitosti s porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Keďže v posudzovanej veci nebolo zistené porušenie ani základného práva na súdnu ochranu, ani porušenie práva na spravodlivý súdny proces, nemohlo dôjsť ani k porušeniu týchto interpretačných, resp. aplikačných pravidiel.

42. Z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu nemožno vyvodit' ani nič, čo by signalizovalo, že by ním mohlo dôjsť k neprípustnému zásahu do základného práva sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, preto ústavný súd z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť aj v tejto časti.

43. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti sa ústavný súd ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v petite jej ústavnej sťažnosti nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody podľa ústavy alebo ľudského práva alebo základnej slobody podľa kvalifikovanej medzinárodnej zmluvy, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. januára 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu